

INSTRUCȚIUNE nr. 2 din 31 martie 2016

emisă în aplicarea prevederilor art. 188 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

EMITENT: AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 272 din 11 aprilie 2016

Data Intrării în vigoare: 11 Aprilie 2016

Având în vedere:

- prevederile art. 2 alin. (2), art. 178, art. 188 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a) și art. 190 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare;

- prevederile art. 8 și 9 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;

- numeroasele solicitări de emitere a unor îndrumări privind modalitatea de formulare și de evaluare a cerințelor privind experiența similară de către autoritățile contractante și modalitatea de îndeplinire a acestor cerințe de către operatorii economici;

- necesitatea unei abordări unitare de către principalii actori implicați în situațiile în care devine incidentă aplicarea prevederilor legale menționate mai sus și necesitatea emiterii unei îndrumări cu privire la modalitatea de formulare a cerințelor de calificare ce vizează capacitatea tehnică și/sau profesională privind experiența similară;

- interpretarea dată de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) principiului proporționalității, respectiv "impunerea ca actele instituțiilor să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar în scopul realizării obiectivelor urmărite, înțelegându-se că, în măsura în care este posibilă o alegere între mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare, iar inconveniențele cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopurile urmărite" (Hotărârea Curții din 5 mai 1998, Național Farmers' Union și alții, C 157/96, Rec., p. I 2211, pct. 60, citat în pct. 57 din Hotărârea Tribunalului din 10 decembrie 2009, Cauza T-195/08, Antwerspe Bouwwerken NV),

în temeiul art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, aprobată prin Legea nr. 244/2015,

președintele Agenției Naționale pentru Achiziții Publice emite următoarea instrucțiune:

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita, atât prin anunțul/invitația de participare, cât și prin documentația de atribuire, ca operatorul economic care participă la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică să facă dovada capacității sale tehnice și/sau profesionale referitoare la experiența în implementarea unui/unor contract/contracte similar/similare atât ca tip și complexitate, cât și din punctul de vedere al rezultatului/funcționalității urmărite prin scopul contractului ce se atribuie prin respectiva procedură.

ART. 2

(1) Autoritatea contractantă stabilește cerințele minime de calificare precizate la art. 1, în corelare cu principiul proporționalității, cu scopul de a obține o confirmare că operatorii economici ce demonstrează îndeplinirea respectivelor cerințe au capacitatea și experiența necesară pentru a gestiona și duce la bun sfârșit, în condițiile de performanță impuse prin caietul de sarcini, contractul ce urmează a fi atribuit.

(2) La stabilirea cerințelor minime de calificare, autoritățile contractante vor ține cont de aspecte precum: complexitatea, volumul, durata, valoarea și natura contractului de achiziție publică care urmează a fi încheiat, fără a se impune îndeplinirea unor condiții ce nu prezintă relevanță sau sunt disproporționate în raport cu scopul urmărit.

ART. 3

(1) Atunci când stabilește cerințele minime de calificare referitoare la experiența în implementarea/realizarea unui/unor contract/contracte sau unor activități similare, autoritatea contractantă trebuie să ofere repere suficiente operatorilor economici interesați să participe la procedura de atribuire, pentru ca aceștia să poată determina nivelul de complexitate asociat cerinței în cauză, prin corelare cu modul în care este descrisă, prin rezultatele așteptate prevăzute de caietul de sarcini, complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează a fi atribuit, precum și modul în care poate fi demonstrată îndeplinirea respectivelor cerințe.

(2) În sensul alin. (1), autoritatea contractantă:

a) va preciza ce înțelege prin produse/servicii/lucrări similare cu cele care fac obiectul viitorului contract, utilizând pentru aceasta informații privind domeniul/tipologia în care se încadrează și/sau scopul la care sunt utilizate;

b) va stabili plafonul valoric/cantitativ și numărul maxim de contracte prin care se poate atinge acest plafon.

(3) Nivelul impus în sensul alin. (2) lit. b) nu poate fi mai mare decât:

a) valoarea estimată a contractului ce urmează să fie atribuit, în situația în care se utilizează un reper valoric asociat cerinței; respectiv

b) cantitatea de produse/servicii/lucrări ce vor fi furnizate/prestate/executate în baza contractului care urmează să fie atribuit, în situația în care cerința este formulată în termeni cantitativi, sau prin raportare la anumiți indicatori.

(4) Autoritatea contractantă nu poate solicita îndeplinirea cerinței privind experiența similară prin impunerea atât a unui nivel valoric, cât și a unui nivel cantitativ, în situația în care prin aceste niveluri se urmărește același lucru, respectiv descrierea, dintr-o singură perspectivă, a complexității respectivelor cerințe, raportat la obiectul contractului de achiziție publică ce urmează a fi atribuit.

Exemplu de practică defectuoasă: Utilizarea următoarei formulări pentru exprimarea cerinței

minime de calificare referitoare la experiența în implementarea unor contracte/activități similare: "Prezentarea unui contract de lucrări în valoare de minimum «X» lei la nivelul căruia să se fi realizat minimum «Y» km/m²/tone/etc."

Exemplul de bună practică nr. 1:

Experiență similară formulată într-o procedură de atribuire având ca obiect contract de: "Construcție centru de afaceri în municipiul X" - valoare estimată lucrări construcție - 35.000.000 lei, fără a fi avute în vedere cheltuielile privind "diverse și neprevăzute".

Se va prezenta lista principalelor lucrări executate în ultimii 5 ani din care să reiasă că au fost executate lucrări similare în valoare cumulată de minimum 35.000.000 lei, fără TVA, la nivelul a minimum un contract - maximum 3 contracte.

Experiența similară trebuie să privească lucrări de construcții civile cel puțin din categoria de importanță C, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 766/1997 pentru aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru înțelegerea cerinței, prin construcții din categoria de importanță C se va înțelege:

"Construcții cu funcții obișnuite, a căror neîndeplinire nu implică riscuri majore pentru societate și natură (cum ar fi clădiri de locuințe cu mai mult de două niveluri, construcții industriale și agrozootehnice; construcții social-culturale care nu intră în categoriile de importanță A și B), sau construcții cu caracteristici și funcțiuni obișnuite, dar cu valori de patrimoniu (cum ar fi clădiri de cult, muzee de importanță locală)".

Exemplul de bună practică nr. 2:

Într-o procedură de licitație deschisă derulată în vederea atribuirii unui contract de lucrări având ca obiect "Construcție drum expres între localitățile A și B, în lungime de 20 km, inclusiv lucrări de artă", cu o valoare estimată de 100.000.000 lei, cerința de calificare referitoare la experiența similară va fi considerată îndeplinită dacă ofertantul va face dovada că:

- a realizat în ultimii 5 ani, în cadrul a maximum 3 contracte, lucrări în domeniul infrastructurii de transport rutier sau al unei infrastructuri similare din punctul de vedere al complexității și/sau utilității, în valoare de cel puțin 100.000.000 lei; și

- a realizat în ultimii 5 ani un viaduct rutier sau de transport feroviar de cel puțin 100 m lungime în cadrul unuia dintre aceste contracte.

NOTĂ:

În scopul înțelegerii exemplului se consideră că următoarele premise descriu contextul în care se încadrează speța:

- printre lucrările de artă ce fac obiectul viitorului contract se include un viaduct cu o lungime de 200 m;

- prin lucrări în domeniul infrastructurii de transport rutier sau al unei infrastructuri similare din punctul de vedere al complexității și/sau utilității se înțelege lucrări de construcție/modernizare/reparații capitale aferente unor drumuri care se încadrează cel puțin în clasa III de complexitate conform normativului în domeniu (unde clasa I include nivelul de complexitate cel mai ridicat). În clasa III de complexitate se încadrează: drumuri expres și drumuri naționale europene, drumuri naționale principale, drumuri naționale secundare, drumuri județene cu două benzi de circulație.

(5) În cazul unui acord-cadru, nivelul minim impus al experienței similare se va raporta la valoarea celui mai mare contract subsecvent dintre cele care urmează să fie atribuite pe durata acordului-cadru.

(6) În sensul prevederilor alin. (3) lit. a), stabilirea nivelului minim impus al experienței similare se va face prin raportare la valoarea estimată:

- fără valoarea aferentă cheltuielilor pentru "diverse și neprevăzute", dacă valoarea estimată cuprinde și cuantumul aferent procentului aferent acestor cheltuieli, conform prevederilor art. 28 alin. (7) și art. 29 alin. (2¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare;

- fără valoarea opțiunilor de suplimentare, dacă sunt aplicabile prevederile art. 6 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, cu modificările și completările ulterioare, sau cele ale art. 122 lit. j), respectiv art. 252 lit. k) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Dacă procedura de atribuire este împărțită pe loturi, nivelul minim impus experienței similare se va raporta la valoarea estimată a lotului pentru care se solicită experiența similară.

(8) Nu se poate impune operatorilor economici care depun oferte pe mai multe loturi să îndeplinească un nivel cumulat al experienței similare provenit din cumularea cerințelor aferente fiecărui lot, în situația în care respectivele cerințe au fost formulate în același fel și în corelație cu aceleași repere.

NOTĂ:

În situația în care, într-o procedură de atribuire organizată pe loturi, un candidat/ofertant participă la mai multe dintre acestea, cerința de calificare referitoare la experiența similară va fi considerată îndeplinită pentru toate loturile la care a depus candidatură/ofertă dacă:

- îndeplinește cerințele de calificare referitoare la experiența similară formulate în documentația de atribuire, pentru lotul la care această cerință a avut plafonul valoric sau cantitativ, după caz, cel mai mare; și

- cerințele de calificare referitoare la experiența similară, aferente loturile respective, au fost formulate în același fel și în corelație cu aceleași repere.

ART. 4

Pentru o evaluare unitară a modului de îndeplinire a cerinței privind plafonul valoric asociat cerinței referitoare la experiența similară, autoritatea contractantă va menționa în cadrul documentației de atribuire cursul de referință ce va fi avut în vedere pentru calculul echivalenței pentru contractele a căror valoare este exprimată în altă valută decât în lei.

Exemplu:

Cursul mediu anual lei/valută comunicat de Banca Națională a României/Banca Centrală Europeană pentru fiecare an în parte (Pentru o evaluare unitară autoritatea contractantă va alege o singură instituție pentru referință.)

ART. 5

(1) Nu se poate solicita demonstrarea experienței similare prin furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări identice cu cele care fac obiectul contractului ce urmează a se atribui, pentru a nu se restrânge competiția, fiind necesar să fie permise și cele similare sau superioare din punctul de vedere al complexității și/sau scopului, ca rezultat al aplicării principiului "cine poate mai mult poate și mai puțin".

(2) În sensul alin. (1), descrierea conceptului de experiență similară, prin raportare la tipul contractului/activităților de o complexitate similară cu contractul ce urmează a fi atribuit, trebuie să se facă prin utilizarea unor formulări precum cele ce descriu grupa/clasa/categoria CPV ce caracterizează obiectul principal al contractului, respectiv o descriere generală.

Exemplu:

La o procedură având ca obiect "Proiectare lucrări pentru obiectivul de investiții Reabilitare și modernizare drum județean" se poate solicita experiență similară pentru activitatea de proiectare prin contracte ce au avut ca obiect prestarea de servicii similare, respectiv servicii de proiectare

pentru realizarea de infrastructură de transport rutier sau infrastructură similară din punctul de vedere al complexității și/sau utilității, și nu doar pentru drumuri județene (servicii identice cu cele care fac obiectul contractului ce urmează a fi atribuit).

Pentru exemplul de mai sus, infrastructura similară din punctul de vedere al complexității și/sau utilității, prin aplicarea principiului "cine poate mai mult poate și mai puțin", poate include, fără a se limita la:

- infrastructura aeroportuară - de tipul pistelor de decolare-aterizare (similare ca structură rutieră și chiar superioare drumurilor județene); sau
- construcții hidrotehnice - care au în componență o cale de comunicație de tipul infrastructură rutieră, cum ar fi baraj hidrocentrală cu infrastructură rutieră asociată, urmând a fi luată în considerare drept experiență similară activitatea de proiectare aferentă căii de comunicație de tipul infrastructurii rutiere.

(3) Experiența similară nu trebuie să fie solicitată și pentru activități secundare/accesorii, indiferent de ponderea valorică a acestora în obiectul contractului ce urmează a fi atribuit, în condițiile în care acestea nu afectează indicatorii de performanță/nivelul calitativ ce caracterizează obiectul principal sau scopul respectivului contract.

NOTĂ:

Un exemplu de activitate ce are o pondere valorică redusă în valoarea totală a contractului, dar influențează performanța asociată rezultatului acestuia, îl reprezintă proiectarea lucrărilor ce urmează a fi executate, într-un contract de lucrări ce include proiectarea și execuția acestora. În acest caz se poate solicita experiența similară atât pentru activitatea de proiectare, cât și pentru cea de lucrări.

Exemplu de practică defectuoasă: solicitarea demonstrării unei experiențe similare în realizarea de construcții de drumuri sau realizarea de spații verzi în contextul unei proceduri pentru atribuirea unui contract având ca obiect "Construcție bloc de locuințe cu 8 etaje", motivat de faptul că în caietul de sarcini sunt incluse și sistematizarea verticală, sub forma aleilor de acces, precum și realizarea unor spații verzi.

În exemplul prezentat, aleile sau spațiile verzi sunt necesare, dar nu reprezintă obiectul contractului ce urmează a fi atribuit și nu influențează indicatorii de performanță asociați acestuia, fiind doar parte a caracteristicilor constructive și funcționale.

ART. 6

(1) Autoritatea contractantă are următoarele variante de formulare a cerinței legate de numărul minim un contract/maxim de contracte, în relația cu un anumit nivel minim stabilit pentru experiența similară:

- a) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror valoare a fost de minimum "X" lei (valoare ce nu depășește valoarea estimată a contractului ce urmează a fi atribuit) la nivelul unui contract;
- b) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror valoare cumulată a fost de minimum "X" lei (valoare ce nu depășește valoarea estimată a contractului ce urmează a fi atribuit) la nivelul a maximum "X" contracte (număr stabilit de către autoritatea contractantă);
- c) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror valoare cumulată a fost de minimum "X" lei (valoare ce nu depășește valoarea estimată a contractului ce urmează a fi atribuit) la nivelul unui număr de contracte lăsat la latitudinea operatorilor economici;
- d) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror cantitate a fost de minimum "X" buc./km/mp etc. (cantitate ce nu depășește cantitatea de produse/servicii/lucrări ce urmează a fi furnizate/prestate/executate prin contractul ce va fi atribuit) la nivelul unui contract;

e) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror cantitate cumulată a fost de minimum "X" buc./km/mp etc. (cantitate ce nu depășește cantitatea de produse/servicii/lucrări ce urmează a fi furnizate/prestate/executate prin contractul ce va fi atribuit) la nivelul a maximum "X" contracte (număr stabilit de către autoritatea contractantă);

f) furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări a căror cantitate cumulată a fost de minimum "X" buc./km/mp etc. (cantitate ce nu depășește cantitatea de produse/servicii/lucrări ce urmează a fi furnizate/prestate/ executate prin contractul ce va fi atribuit) la nivelul unui număr de contracte lăsat la latitudinea operatorilor economici.

Exemplul de bună practică nr. 1 pentru formularea cerinței de calificare referitoare la experiența similară, utilizându-se caracteristici cantitative (cum este cazul contractelor în care există o relație directă între volumul resurselor necesare - date de intrare aferente implementării contractului și rezultatul ce urmează a fi obținut - date de ieșire), pentru contracte de servicii:

Într-o procedură de atribuire a unui contract având ca obiect prestarea de "Servicii de curățenie în interiorul clădirii cu destinație birouri - suprafață de curățat 10.000 mp", ofertantul trebuie să facă dovada că a realizat în ultimii 3 ani, în cadrul a maximum 3 contracte, servicii de curățenie similare din punctul de vedere al complexității și/sau utilității, pentru o suprafață de cel puțin 6.000 mp, aferentă unor construcții cu utilizare cel puțin similară din punctul de vedere al activității desfășurate în clădirea respectivă.

NOTĂ:

La formularea cerinței în acest fel s-au avut în vedere potențialele situații în care se prezintă la procedura de atribuire operatorii economici care au îndeplinit, de exemplu, contracte de curățenie interioară pentru spitale, caz în care, pe principiul "cine poate mai mult poate și mai puțin", cerința de calificare trebuie considerată îndeplinită deoarece serviciile de curățenie asociate activității într-un asemenea context (unități sanitare/laborator etc.) sunt mult mai complexe decât cele de curățenie aferente unei clădiri de birouri.

Exemplul de bună practică nr. 2 pentru formularea cerinței de calificare referitoare la experiența similară, utilizându-se caracteristicile cantitative pentru contracte de lucrări:

Într-o procedură de atribuire a unui contract având ca obiect execuție lucrări de izolare termică blocuri de locuințe pentru o arie utilă de 50.000 mp, ofertantul trebuie să facă dovada că a realizat în ultimii 5 ani, în cadrul a maximum 3 contracte, fie lucrări de reabilitare termică/izolare termică, în suprafață cumulată de minimum 30.000 mp, fie lucrări pentru partea de arhitectură aferentă unor clădiri civile cu o suprafață construită desfășurată cumulată de cel puțin 30% ($0,30 \cdot 50.000 \text{ mp} = 15.000 \text{ mp}$) din aria utilă menționată mai sus. În acest sens se va prezenta lista principalelor lucrări executate împreună cu certificate/documente/recomandări/procese-verbale de recepție datate, semnate și parafate de către beneficiar (o autoritate contractantă sau un beneficiar privat) prin care se confirmă execuția de lucrări similare pentru suprafața solicitată (pentru contractele de lucrări similare prezentate în vederea îndeplinirii cerinței privind experiența similară), din care să rezulte beneficiarul contractului; tipul lucrărilor executate; perioada în care s-a realizat contractul; suprafața - aria utilă (mp) pe care s-au executat lucrările similare.

NOTĂ:

În formularea cerinței în acest fel s-au avut în vedere potențialele situații în care se prezintă la procedura de atribuire operatorii economici care au îndeplinit, de exemplu, contracte de construcții clădiri civile noi sau reabilitări/consolidări ale acestora, contracte ce au inclus, pe lângă partea de lucrări de arhitectură (fațadele clădirilor - similare cu lucrările de reabilitare/izolarea termică), toate tipurile de activități aferente (cum ar fi lucrările la partea de

structură a clădirilor). În această situație, pe principiul "cine poate mai mult poate și mai puțin", cerința de calificare trebuie considerată îndeplinită deoarece asemenea lucrări, ce au presupus realizarea tuturor activităților aferente (partea de arhitectură fiind numai una dintre acestea), sunt de o complexitate superioară celor de reabilitare termică/izolare termică. Nivelul asociat cerinței formulate în corelație cu lucrările de arhitectură realizate în cadrul unor contracte de construcții clădiri civile noi sau reabilitări/consolidări ale acestora a fost stabilit tot prin aplicarea principiului proporționalității, pornind de la logica faptului că un operator economic ce a realizat lucrări de acest tip ar îndeplini cu dificultate, numai din lucrări de arhitectură, o suprafață egală cu cea aferentă cerinței de calificare ce a fost formulată cu trimitere directă la lucrări de reabilitare termică/izolare termică. Prin urmare, s-a aplicat un coeficient de ponderare de 30% la suprafața construită desfășurată cumulată a clădirilor pe care le-a construit, apreciindu-se astfel că se demonstrează și capacitatea tehnică și organizatorică necesare pentru gestionarea unei suprafețe superioare în care să fie realizate lucrări mai puțin complexe (cele de reabilitare/izolare termică, similare cu partea de lucrări de arhitectură - fațadele clădirilor).

Exemplul de bună practică nr. 3 pentru formularea cerinței de calificare referitoare la experiența similară, utilizându-se caracteristici cantitative, pentru contracte de furnizare:

Într-o procedură având ca obiect atribuirea unui contract pentru furnizarea de microscopie pentru Spitalul "X", ofertantul trebuie să facă dovada că a mai furnizat în ultimii 3 ani echipamente de cercetare medicală sau cercetare de laborator.

(2) În vederea posibilității de formulare a cerinței privind demonstrarea experienței similare conform alin. (1) lit. a), autoritatea contractantă va prezenta, în nota justificativă privind cerințele minime de calificare, constrângerea autorității privind îndeplinirea nivelului valoric impus doar la nivelul unui singur contract, având în vedere că această condiție poate fi limitativă în cazul operatorilor economici care pot îndeplini nivelul minim impus prin însumarea valorilor sau cantităților, după caz, ale produselor/serviciilor/lucrărilor furnizate/prestate/executate la nivelul a două sau mai multe contracte.

Exemplu: serviciile de proiectare a unor obiective de investiții de un anumit grad de complexitate - centre de date, spitale, clădiri multifuncționale etc.

(3) În cazul în care nu există o justificare în acest sens, autoritatea contractantă va permite demonstrarea îndeplinirii nivelului minim valoric impus prin documente care atestă furnizarea/prestarea/execuția de produse/servicii/lucrări similare în valoarea cumulată minimă de "X" lei, realizate în cadrul a cel mult "X" contracte, după caz, cu respectarea principiului proporționalității.

ART. 7

Atunci când impune cerințe minime de calificare referitoare la experiența similară, autoritatea contractantă trebuie să fie în măsură să motiveze aceste cerințe, precum și necesitatea solicitării acestora în raport cu natura și anvergura contractului ce urmează a fi atribuit, elaborând în acest sens o notă justificativă care face parte din dosarul achiziției. Prin intermediul acesteia vor fi prezentate argumentele pentru care un operator economic ce nu îndeplinește nivelul de complexitate asociat cerinței de către autoritatea contractantă sau nu îl poate atinge prin numărul de contracte impus nu ar avea capacitățile necesare pentru a duce la bun sfârșit contractul ce urmează a fi atribuit.

CAP. II

Formularea cerințelor privind experiența similară în cazul contractelor de furnizare

ART. 8

(1) Este considerată restrictivă formularea de către autoritatea contractantă a cerinței minime privind experiența similară prin solicitarea prezentării unui/unor contract(e) similar(e) de furnizare semnat(e)/încheiat(e)/început(e) strict în ultimii 3 ani, din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să fi semnat/încheiat/început un astfel de contract în urmă cu mai mult de 3 ani, dar să poată prezenta experiența similară realizată în perioada solicitată.

(2) Solicitarea unei cerințe minime de calificare și selecție referitoare la prezentarea unui contract similar de furnizare produse finalizat în ultimii 3 ani devine restrictivă din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să deruleze un astfel de contract și să furnizeze asemenea produse fără să fi finalizat contractul, în așa fel încât efectele contractului să se răsfrângă asupra perioadei solicitate. Respectivul ofertant poate invoca pentru dovedirea experienței similare partea de contract executată până la momentul solicitării, cu condiția ca produsele prezentate să fie recepționate.

(3) Cerința de calificare trebuie să se refere la produsele livrate și, dacă este cazul, instalate de către un operator economic la un beneficiar, solicitându-se dovedirea faptului că au fost recepționate.

ART. 9

Atunci când solicită experiență similară operatorilor economici, autoritatea contractantă nu poate stabili perioada pentru care se solicită experiența similară ca fiind mai mică decât perioada stabilită de prevederile art. 188 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 3 ani pentru contractele de furnizare.

CAP. III

Formularea cerințelor privind experiența similară în cazul contractelor de servicii

ART. 10

(1) Este considerată restrictivă formularea de către autoritatea contractantă a cerinței minime privind experiența similară prin solicitarea prezentării unui/unor contract(e) similar(e) de servicii semnat(e)/încheiat(e)/început(e) strict în ultimii 3 ani, din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să fi semnat/încheiat/început un astfel de contract în urmă cu mai mult de 3 ani, dar să poată prezenta experiența similară realizată în perioada solicitată.

(2) Solicitarea unei cerințe minime de calificare și selecție referitoare la prezentarea unui contract similar de prestare servicii, finalizat în ultimii 3 ani, devine restrictivă din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să deruleze un astfel de contract și să presteze asemenea servicii fără să fi finalizat contractul, în așa fel încât efectele contractului să se răsfrângă asupra perioadei solicitate, respectivul ofertant putând invoca, pentru dovedirea experienței similare, partea de contract prestată până la momentul solicitării, cu condiția ca serviciile prezentate să fie duse la bun sfârșit.

(3) Prin sintagma servicii duse la bun sfârșit se înțelege:

- servicii recepționate parțial, cu condiția ca specificul contractului/activităților ce reprezintă experiență similară să permită elaborarea unui livrabil care să poată fi utilizat de beneficiar ca rezultat independent;
- servicii recepționate la sfârșitul prestării; sfârșitul prestării nu presupune expirarea perioadei de garanție.

ART. 11

Atunci când solicită experiență similară operatorilor economici, autoritatea contractantă nu poate stabili perioada pentru care se solicită experiența similară ca fiind mai mică decât perioada stabilită de prevederile art. 188 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 3 ani pentru contractele de servicii.

CAP. IV

Formularea cerințelor privind experiența similară în cazul contractelor de lucrări

ART. 12

Documentele-suport solicitate de autoritatea contractantă în vederea demonstrării experienței similare trebuie să fie relevante, putându-se solicita procese-verbale de recepție întocmite în condițiile actelor normative care reglementează recepția lucrărilor și cel mult extrase din contract, fără a se solicita contractul integral.

ART. 13

(1) Este considerată restrictivă formularea de către autoritatea contractantă a cerinței minime privind experiența similară prin solicitarea prezentării unui/unor contract(e) similar(e) de lucrări semnat(e)/încheiat(e)/început(e) strict în ultimii 5 ani, din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să fi semnat/încheiat/început un astfel de contract în urmă cu mai mult de 5 ani, dar să poată prezenta experiența similară realizată în perioada solicitată.

(2) Solicitarea unei cerințe minime de calificare și selecție referitoare la prezentarea unui contract similar de execuție lucrări finalizat în ultimii 5 ani devine restrictivă din considerentul că există posibilitatea ca un operator economic să deruleze un astfel de contract și să execute asemenea lucrări fără să fi finalizat contractul, în așa fel încât efectele contractului să se răsfrângă asupra perioadei solicitate, respectivul ofertant putând invoca pentru dovedirea experienței similare partea de contract executată până la momentul solicitării, cu condiția ca lucrările prezentate să fie duse la bun sfârșit.

(3) Prin sintagma lucrări duse la bun sfârșit se înțelege:

- lucrări recepționate pe obiecte, care sunt însoțite de proces-verbal de recepție întocmit în conformitate cu prevederile legale și tehnice din domeniul din care face parte obiectul contractului; sau
- lucrări recepționate însoțite de proces-verbal la terminarea lucrărilor; sau
- lucrări recepționate însoțite de proces-verbal de recepție finală.

ART. 14

Atunci când solicită experiență similară operatorilor economici, autoritatea contractantă nu poate stabili perioada pentru care se solicită experiența similară ca fiind mai mică decât perioada stabilită de prevederile art. 188 alin. (3) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv 5 ani pentru contractele de lucrări.

CAP. V

Modalități de îndeplinire/demonstrare și evaluare a experienței similare

ART. 15

(1) Autoritatea contractantă nu va îngreuna dreptul operatorilor economici de a demonstra livrarea de produse/prestarea de servicii prin orice tip de document emis sau contrasemnat de o

autoritate sau de clientul beneficiar și dreptul de a demonstra execuția de lucrări prin orice tip de certificat sau document de bună execuție.

(2) Autoritatea contractantă are dreptul de a se adresa inclusiv beneficiarului final al produselor/serviciilor/lucrărilor ce fac obiectul contractului prezentat drept experiență similară, pentru confirmarea celor prezentate de ofertant, o clauză în acest sens trebuind să fie introdusă în documentația de atribuire.

(3) Autoritatea contractantă nu poate limita numărul de documente/certificate/etc. prezentate de operatorii economici, ci doar numărul de contracte la nivelul cărora au fost furnizate/prestate/executate produsele/serviciile/lucrările prin care se poate demonstra îndeplinirea cerinței de calificare referitoare la experiența similară.

(4) Documentele prin care operatorii economici pot îndeplini cerința privind experiența similară sunt următoarele, fără a se limita la:

- declarație privind lista principalelor produse similare livrate în ultimii 3 ani/servicii similare prestate în ultimii 3 ani/lucrări executate în ultimii 5 ani, însoțită, după caz, de anexa la declarație pentru fiecare dintre contractele prezentate ca experiență similară;

- copii ale unor părți relevante ale contractelor pe care le-au îndeplinit;
- certificate de predare-primire;
- recomandări;
- procese-verbale de recepție;
- certificări de bună execuție;
- certificate constatatoare.

ART. 16

(1) Numărul de ani aferenți experienței similare se calculează în oricare dintre următoarele variante:

a) prin raportare la data publicării anunțului/invitației de participare, în condițiile în care, prin prevederile art. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, este stabilit că valoarea estimată trebuie să fie valabilă la momentul transmiterii spre publicare a anunțului/invitației de participare, iar nivelul experienței similare se raportează la complexitatea contractului ce urmează să fie atribuit, dată de această valoare sau de cantitățile aferente, care, prin înmulțire cu prețurile unitare aplicabile, relevă valoarea estimată a contractului, rezultând că nivelul cerințelor privind experiența similară trebuie să fie valabil la momentul publicării în SEAP a anunțului/invitației de participare; sau

b) prin raportare la data-limită de depunere a ofertelor stabilită de autoritatea contractantă în anunțul/invitația de participare, care este calculată prin aplicarea prevederilor legale în vigoare referitoare la durata minimă ce trebuie stabilită între data inițierii procedurii de atribuire și cea a depunerii ofertelor; sau

c) prin raportare la oricare moment din întreaga durată disponibilă între cele două termene menționate la lit. a) și b).

(2) În cazul în care autoritatea contractantă optează pentru calcularea termenului de raportare a experienței similare în conformitate cu prevederile alin. (1) lit. b), dar este nevoită, indiferent de motive, să procedeze la decalarea termenului-limită stabilit pentru depunerea ofertelor, publicând în acest sens o erată, limita inferioară a perioadei de 3/5 ani se extinde cu perioada de timp aferentă decalării, urmând a fi considerată îndeplinită cerința pentru toți operatorii care au prezentat dovada finalizării contractului de experiență similară în intervalul de timp nou-rezultat.

NOTĂ:

Decalarea termenului-limită stabilit pentru depunerea ofertelor și stabilirea astfel a unei noi date nu pot conduce în mod automat la respingerea unui ofertant pe motiv că experiența lui similară este situată în afara perioadei de 3/5 ani raportate la noua dată-limită de depunere a ofertelor, atât timp cât acesta, la data inițial stabilită în anunțul/invitația de participare, îndeplinea cerința astfel cum a fost aceasta solicitată.

(3) În cazul contractelor de servicii/lucrări, comisia de evaluare are obligația ca, odată ce a fost prezentat documentul care confirmă recepționarea respectivelor servicii/lucrări în perioada de referință, să ia în calcul toată valoarea/cantitatea ce face obiectul respectivului document, având în vedere că acestea sunt integrate într-un livrabil/obiect de construcție cu funcționalitate independentă, fără a se mai elimina din calcul, în mod artificial, valori/cantități aferente lunilor/anilor ce nu se încadrează în intervalul urmărit.

ART. 17

(1) În situația în care un operator economic nu poate îndeplini cerința referitoare la experiența similară, acesta are posibilitatea de a se asocia cu un alt operator economic în vederea depunerii unei oferte comune, caz în care experiența similară se demonstrează prin luarea în considerare a resurselor tuturor membrilor grupului.

(2) În situația în care se solicită îndeplinirea cerinței prin prezentarea unui singur contract, conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. a), cerința va fi îndeplinită în situația în care asocierea respectivă, ce participă la procedură, a îndeplinit un asemenea contract.

Exemplu:

Dacă autoritatea contractantă a solicitat, în cuprinsul documentației de atribuire, prezentarea unui singur contract în valoare de minimum 1.000.000 lei, iar asocierea formată din operatorii economici A și B prezintă, ca experiență similară, un contract în valoare de 1.100.000 lei, realizat în comun de respectivii operatori economici A și B, acest lucru conduce la îndeplinirea cerinței în discuție.

(3) Cerința referitoare la experiența similară se consideră îndeplinită:

a) în situația în care operatorul economic, ce prezintă respectiva experiență, a avut calitatea de antreprenor general în contractul prezentat drept experiență similară, indiferent dacă acesta a avut subantreprenori, urmând a fi luată în calcul întreaga valoare a respectivului contract (deoarece antreprenorul general a avut răspunderea ducerii la îndeplinire a contractului în cauză);

b) în situația în care operatorul economic, ce prezintă respectiva experiență, a realizat lucrări/activități în calitate de subcontractant în contractul prezentat drept experiență similară pentru un antreprenor general, cu condiția ca respectivele lucrări/activități să fie confirmate de antreprenorul general, iar beneficiarul final a atestat faptul că respectivul operator economic a avut calitatea de subcontractor.

NOTA Nr. 1:

În situația în care participă la procedura de atribuire o asociere formată din 2 operatori economici, ce prezintă fiecare același contract pentru îndeplinirea cerinței referitoare la experiența similară, în cadrul acesteia unul fiind antreprenor general, iar celălalt subcontractant, se va lua în calcul o singură valoare a lucrărilor/activităților în cauză, pentru a nu dubla suma și a crea un avantaj nejustificat ofertantului în cauză.

NOTA Nr. 2:

În situația în care un operator economic participă la procedura de atribuire singur sau în asociere cu alt(alți) operator(i) economic(i) și prezintă pentru îndeplinirea cerinței de calificare un contract ce a fost realizat într-o asociere (alta decât cea în care participă acum), vor fi avute în vedere de către comisia de evaluare următoarele repere în luarea deciziei cu privire la

admisibilitatea în raport cu experiența similară:

A. În cazul în care cerința privind experiența similară este stabilită în corelație cu un plafon valoric (valoare monetară):

A.1. Dacă membrii asocierii care a derulat contractul prezentat ca referință erau responsabili, fiecare, pentru anumite activități/lucrări, atunci întreaga valoare a activității respective va fi considerată ca fiind atribuită aceluși membru care a avut-o în responsabilitate.

Exemplu:

Operatorul economic A a fost asociat cu operatorul economic B într-un contract de construcție de autostrăzi de 100.000.000 lei, în care operatorul economic A a fost responsabil pentru construcția unui viaduct, în valoare de 30.000.000 lei, și operatorul economic B pentru restul. Astfel, contractul respectiv va fi considerat ca referință în îndeplinirea cerinței de calificare privind experiența similară după cum urmează:

- pentru operatorul economic A: viaduct autostradă în valoare de 30.000.000 lei;
- pentru operatorul economic B: construcție de autostradă în valoare de 70.000.000 lei.

A.2. Dacă membrii asocierii care a derulat contractul prezentat ca referință erau responsabili pentru ansamblul contractului, punând resursele lor în comun, atunci se va considera că fiecare membru al asocierii a executat un contract având valoarea aferentă procentului său de participare în asocierea respectivă.

Exemplu:

Operatorul economic A a fost asociat cu operatorul economic B într-un contract de construcție de autostrăzi de 100.000.000 lei, fără ca fiecare în parte să fie responsabil strict cu îndeplinirea unei/unor anumite/anumitor activități ce poate/pot fi individualizată/individualizate, fiecare fiind realizată în comun de către cei 2 asociați prin cumularea resurselor acestora. Procentele de asociere au fost: operatorul economic A - 55% și operatorul economic B - 45%. Astfel, contractul respectiv va fi considerat ca referință în îndeplinirea cerinței de calificare privind experiența similară după cum urmează:

- pentru operatorul economic A: construcție de autostradă în valoare de 55.000.000 lei;
- pentru operatorul economic B: construcție de autostradă în valoare de 45.000.000 lei.

B. În cazul în care cerința privind experiența similară este stabilită în corelație cu un plafon cantitativ:

B.1. Dacă membrii asocierii care a derulat contractul prezentat ca referință erau responsabili, fiecare în parte, pentru anumite activități/lucrări, așa cum rezultă din acordul de asociere dintre aceștia sau orice alt document echivalent, atunci întreaga cantitate aferentă activității respective va fi considerată ca fiind atribuită aceluși membru care a avut-o în responsabilitate.

Exemplu:

Operatorul economic A a fost asociat cu operatorul economic B într-un contract de construcție de stație de epurare a apelor uzate, cu o capacitate de 50.000 PE (persoane echivalente). Operatorul economic A era responsabil pentru realizarea lucrărilor civile, iar operatorul economic B pentru implementarea procesului tehnologic.

Operatorul economic C a fost asociat cu operatorul economic D într-un contract de construcție de stație de epurare a apelor uzate, cu o capacitate de 50.000 PE (persoane echivalente). Operatorul economic C a fost responsabil pentru realizarea lucrărilor civile, iar operatorul economic D pentru implementarea procesului tehnologic.

În situația în care, la procedura de atribuire, operatorul economic A vine în asociere cu operatorul economic D, activitățile realizate de acești 2 operatori economici, în cadrul celor două contracte distincte, în care au fost implicați fiecare în parte, vor fi recunoscute, raportat la această

asociere, ca echivalente, cu realizarea unui singur contract întreg.

Această logică nu se aplică în situația în care, la procedura de atribuire, operatorul economic A vine în asociere cu operatorul economic C.

B.2. Dacă membrii asocierii care a derulat contractul prezentat ca referință erau responsabili pentru ansamblul contractului, fără ca fiecare în parte să fie responsabil strict cu îndeplinirea unei/unor anumite/anumitor activități ce poate/pot fi individualizată/individualizate, fiecare fiind realizată în comun de către asociați prin cumularea resurselor acestora, așa cum rezultă din acordul de asociere dintre aceștia sau orice alt document echivalent, atunci se va considera că fiecare membru al asocierii, cu un procent egal sau mai mare de 30% din asocierea respectivă, a executat întregul contract. Contractul nu va fi considerat ca relevant pentru membrii asocierii care au fiecare un procent mai mic de 30% din asocierea respectivă.

Exemplu:

Operatorii economici A și B au fost asociați într-un contract de proiectare pentru un pod de 500 de metri, ce este prezentat pentru îndeplinirea cerinței de calificare referitoare la experiența similară. Cei 2 asociați au realizat contractul în comun, fără ca vreunul să fie responsabil de vreo activitate anume în parte. Din acordul de asociere rezultă că asociere era după cum urmează: operatorul economic A - 65% și operatorul economic B - 35%.

Astfel, contractul respectiv va fi considerat ca referință în îndeplinirea cerinței de calificare privind experiența similară după cum urmează:

În situația în care cerința de calificare se referă la proiectarea unui pod de o lungime de peste "x" metri:

- pentru operatorul economic A: proiectarea unui pod de 500 de metri;
- pentru operatorul economic B: proiectarea unui pod de 500 de metri.

NOTĂ:

În situația în care participă la procedura de atribuire o asociere formată din 2 operatori economici ce prezintă fiecare, pentru îndeplinirea cerinței referitoare la experiența similară, același contract, realizat în conformitate cu cele prezentate în cazul B.2, se va lua în calcul o singură dată cantitatea de lucrări/activități aferentă contractului respectiv (pentru a nu dubla suma și a crea un avantaj nejustificat ofertantului în cauză).

ART. 18

Exemplele și notele care se regăsesc precizate în prezenta instrucțiune nu au un caracter limitativ în practica în domeniu, logica ce a stat la baza formulării acestor exemple, așa cum rezultă din explicațiile asociate, prevalând în fața exemplului propriu-zis.

ART. 19

Prezenta instrucțiune se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale
pentru Achiziții Publice,
Bogdan Pușcaș

București, 31 martie 2016.

Nr. 2.
